N°. 4857.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *ƒ* 5.00; voor de buitensteden franko p. p. *ƒ* 6.00.

Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseren aan „het Bureau van DE TIJD."

DINGSDAG 5 MEI.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *ƒ* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 4 Mei.

Voor eenige maanden hebben wij de aandacht van den minister van Buitenl. Zaken gevestigd op de kwestie der beurzen, die thans voor de belgische kamer der representanten hangt. Wat meer is, indien wij goed zijn ingelicht, en wij meenen het te zijn, dan heeft de hooge geestelijkheid van Nederland in der tijd zich tot denzelfden minister gewend, om zijne tusschenkomst in te roepen, ten einde onze regten in België te dien aanzien te doen gelden. Sinds hebben verschillende geruchten zich met de zaak bezig gehouden. Er is in verscheidene bladen hier en ginds gemeld, dat van ons goevernement vertoogen bij het kabinet van Brussel waren ingediend; andere bladen daarentegen hebben dit weêrsproken. Met dat al is het een raadsel gebleven, of onze diplomatie in deze gewigtige aangelegenheid al of niet iets gedaan heeft; en zoo ja, wat de diplomatieke aktie van ons hof te Brussel heeft voortgebragt. Inmiddels is de tijd voorbij gevlogen, en heeft de openbare diskussie der gedeputeerden de zaak te Brussel in behandeling genomen, zonder dat er eenig blijk is gegeven van de aktie van ons goevernement.

In dien stand van zaken ware het gewenscht, dat eenig lid der Tweede Kamer de regering over deze gewigtige aangelegenheid geliefde te ondervragen. Wij hebben daar immers niet te versmaden belangen te behartigen; belangen voortgesproten uit het geloof onzer katholieke voorvaderen, die, toen ons alle middelen ontbraken, om aan onze katholieke jeugd binnenslands eene geleerde, godsdienstige opvoeding te geven, in België beurzen hebben gesticht, aan de katholieke universiteit van Leuven, ten dienste der katholieke nederlandsche jeugd.

Het zoogenaamd liberaal, maar met der daad willekeurig goevernement van België is thans met hare volgzame meerderheid in de Tweede Kamer aan het werk, om met verkrachting van alle regten, wetten en internationale betrekkingen, de hand te slaan aan het eigendom van derden, met het plan om daarover naar willekeur, in strijd met verkregen regten, in strijd met het bekend doel der fondatiën, te beschikken. Men heeft hier het socialistisch verschijnsel, dat de wetgever niet alleen oppermagtig omspringt met toekomstige testamenten, maar te gelijker tijd terugwerkende kracht geeft aan de thans te nemen maatregelen, zoo voor nationalen als voor vreemden, wier belangen bij traktaten geregeld zijn.

Men heeft daarin o. a. een voorbeeld, wat het ongeloovig liberalismus durft bestaan, wanneer het zich er op gezet heeft, om door overmagt van stemmen zich meester te maken van geld, dat voor katholieke belangen door de erflaters is bestemd geworden. Het is de vrijmetselarij in België, die dat drijft. Het roer magtig geworden en steunend op eene meerderheid, door list en geweld verkregen, maakt zij thans van hare tijdelijke overmagt gebruik om met het geld, dat aan katholieke instellingen en voor de katholieke opvoeding der jeugd is geschonken, ongeloovige universiteiten en vrijmetselaarsscholen te verrijken. De wet op de beurzen heeft geen ander doel. En daarvoor zullen nu ook in het vervolg worden aangewend de stichtingen door onze katholieke voorvaderen gemaakt, voor zoo ver de fondatie-goederen ten behoeve dier stichtingen in België liggen.

De kwestie is ontstaan uit tweederlei zucht. Van den eenen kant drijft het verlangen om de katholieke instellingen te verarmen, in de hoop van ze door verarming geleidelijk te fnuiken; van den anderen kant pleiten begeerige bogen, op de Katholieke goederen geworpen, om daarmede de armoede van de instellingen der vrijmetselaren te begunstigen. Het zijn immers genoegzaam alleen Katholieken, die fondatiën maken ten behoeve der studiën: de vrijmetselaren, zoo er al enkele zijn, die daarvoor geld veil hebben, komen zoo zeldzaam voor, dat zij in de schaal der fondatiën niet wegen. Wat nu gedaan? Zich meester maken van de goederen der katholieke fondatiën door een wettelijken maatregel, die zonder eenige andere moeite dan het uitbrengen van eene stem, zich eenige aanzienlijke legaten van eeuwen herwaarts toeëigent. Met welk regt? Met geen ander regt dan dat van den sterkste. Men heeft geen ander argument dan: Wij hebben de meerderheid, en wij doen wat wij willen.

Men heeft, wel is waar, eenige schijngronden, geput uit de wetgevende magt, die in het systeem der tegenwoordige liberale ongeloovigen geen palen kent. Het staatsalvermogen wordt hierbij in volle kracht toegepast. En zoo gebeurt het, dat, dewijl de Staat in het publiek belang, omtrent de geldigheid der testamenten bevoegd is eenige bepalingen te maken, dat men zich de magt toekent, om, onder voorwendsel van publiek belang, dat geen ander is dan partijbelang, tot zich toe te rekenen alle verledene en toekomstige testamentaire bepalingen, die men eenvoudiglijk nietig en als niet geschreven verklaart, zoodra zij ten gunste der katholieke Kerk zijn gemaakt, en vernietigd zijnde aangrijpt, om ze in de schaal der vrijmetselarij te werpen, die de erflaters verfoeid hebben, toen zij leefden en waarvoor zij nooit en in geen geval hun geld ter beschikking zouden hebben willen stellen.

De daad is brutaal en wel des te brutaler, omdat men zich op dergelijke wijze niet slechts van de toekomstige fondatiën, maar daarenboven eveneens en van de bestaande fondatiën en zelfs van die, welke ten gunste van vreemdelingen zijn gesticht, wil meester maken.

Er heerscht bij sommigen onzer protestantsche landgenooten eene ongelukkige neiging om goed te keuren, al wat in den vreemde tegen de katholieke Kerk wordt ondernomen, zonder dat daarbij regt en zedelijkheid in aanmerking komen. Dezulken zouden niet kwaad doen, indien zij het blad eens omkeerden en zich afvroegen, wat er gezegd zou worden, indien de zaak in Nederland overgebragt, op omgekeerde wijze in toepassing gebragt werd.

B. v. Indien het ministerie Thorbecke eens goed vond na te bootsen, wat de liberalen in België doen? Indien eene liberale meerderheid kon worden gevonden, die in navolging der belgische meerderheid de zaak der beurzen onder handen nam? — Er zijn eene menigte beurzen in het land, die, door Protestanten gesticht, ten voordeele van Protestanten moeten worden aangewend, met het bepaald doel om de protestantsche jeugd in het protestantsche kerkgenootschap op te voeden. Kan nu de wetgever tusschen beide komen, die protestantsche stichtingen aangrijpen, zich toeeigenen, om er naar willekeur over te beschikken? Kan de wet bepalen, dat de bedoeling van den protestantschen erflater uit het testament moet worden geschrapt? — dat op die bedoeling geen acht mag worden geslagen? — dat de beurs door een Protestant gesticht ten behoeve van het protestantisme, door den staat kan worden begeven aan een katholiek jongeling, ten einde aan den katholieken jongeling in een katholiek seminarie, een katholieke priesterlijke opvoeding te doen geven? — Wat zouden de Protestanten zeggen van eene poging, in dien zin door een liberaal ministerie bij wettelijke voordragt gedaan? — Zouden er niet duizende stemmen opgaan in het land, om zich daartegen met alle kracht te verzetten? Zou er niet aanstonds eene beweging ontstaan, veel erger dan de Aprilbeweging, om een ministerie te bestrijden, dat het zou durven wagen, te regelen hetgeen men het hoogste onregt en de vreeselijkste willekeur zou noemen? — Welnu, indien dat zoo is, hoe kan dan in België, wat tegen de Katholieken ondernomen wordt regt zijn, als dat zelfde het hoogste onregt is, zoodra het tegen de Protestanten in Nederland zou worden toegepast?

Men moge de zaak keeren en wenden zoo veel men verkiest, het onregt blijft onregt, en in de plaats der wet treedt het regt van den sterkste op. Wij meenen, dat onze regering verpligt is te waken, dat die willekeur niet worde tot wet gemaakt voor de nederlandsche stichtingen, waarover de belgische wetgever in geen geval het regt heeft te beschikken, omdat hij met ons goevernement daaromtrent in overleg moet treden.

De Bollandisten.

Slot.

Vijf jaren arbeidde Bollandus alléén aan het ondernomen werk der Acta Sanctorum, toen Godfried Henschenius, zijn leerling, hem tot medehelper werd gegeven.

Henschen was den 21 Januarij 1600 in het voormalig hertogdom Gelder, te Venray, thans in onze provincie Limburg gelegen, geboren. Hij is het die zijn meester deed besluiten de zaak nog breeder op te vatten, zoodat hem de eer wordt toegekend van hetgeen Rosweyde voorbereid en Bolland begonnen had, gevormd te hebben: „quod Rosweydus praeparat, quod Bollandus inchoarat, quod Henschenius formarat, perfecit Papebrochius" staat er op den grafsteen van den laatsten. Gedurende 46 jaren vergaderde en bewerkte hij onvermoeid bouwstoffen tot de zamenstelling van 24 foliodeelen der Acta.

Nog bij het leven van Henschen kwam een ander Nederlander Coenraad Janning, die den 16 November 1650 in Groningen het licht zag, den arbeid der Bollandisten deelen. 't Zij genoeg te zeggen, dat Leibnitz en Murtot het zich tot eene eer rekenden met hem briefwisseling te houden.

Behalve Joannes Stilling van Wijk-bij-Duurstede en Constantius Suyskens van 's Hertogenbosch, beide Bollandisten van den eersten rang, moeten wij nog melding maken van Joannes de Limpens van Aalbeeck en Petrus Dolmans van Limmel, beide geboren in 't tegenwoordige nederlandsche gedeelte van 't oude hertogdom Limburg.

De opheffing der orde en de gebeurtenissen der 18e eeuw, waren de oorzaak dat het werk aanvankelijk door exjezuiten en later door Norbertynen voortgezet, eindelijk in 1794 gestaakt werd. Doch in 1838 werd de draad weder opgevat, en onder de eerste medewerkers telt Nederland Antonius Tinnebroeck van Waalwijk, te vroeg helaas aan zijne orde en de wetenschap ontrukt. Een zijner kollega's heeft den overledenen in het IXe deel der Acta van Oktober in een tiental bladzijden een waar monument gesticht, waarop in lapidarischen stijl gegraveerd staat: *Memoriae. Antonii. Huberti. Tinnebroeck. Ex. Societate. Jesu. et. Bollandiano. Collegio. Grammatica. Mathematica. Theologica. Liturgica. et. Historica. Disciplinis. Longe. Supra aetatem. Eruditi*... Velen onzer lezers zullen het den schrijver niet ten nazeggen. (1)

Wij meenen genoegzaam te hebben aangetoond, dat wij Nederlanders wel reden hebben met de nieuwe uitgave der Bolandisten ingenomen te zijn. Nog zouden wij tot staving van ons gevoelen kunnen bijbrengen, dat de Bollandisten bijzondere zorg besteed hebben aan de geschiedenis onzer vaderlandsche heiligen; maar laten wij liever ten slotte wijzen op het belang, dat niet alleen de geleerde, maar ook de katholieke wereld bij die grootsche onderneming heeft.

„Een voor de Kerk nuttiger en vereerender werk is er door niemand tot dus verre uitgegeven noch begonnen." Dit is het oordeel van Paus Alexander VII over Bollandus' arbeid. Hebben wij er nog iets bij te voegen? Het blijft ook waar voor de volgende eeuwen en inzonderheid voor eene eeuw, waarin zoo velen, wien het aan talenten noch kennis ontbreekt, zoo ligtvaardig het bovennatuurlijke verwerpen, de mogelijkheid der wonderen loochenen, of, zoo ze tot dien graad van ongeloovigheid niet zijn gezonken, huiverig en als ter loops die zaken behandelen en aldus aan den rationalistischen geest des tijds offeren.

Alban Butler b. v. en een of ander jeugdig nederlandsch schrijver kunnen van dergelijke fout niet ten volle worden vrijgesproken. Vooral heeft in eene onlangs uit het Hollandsch in 't Duitsch vertaalde Heiligengeschiedenis, die ongewijde toon onze geloovige ooren vreeselijk gehinderd; misschien dat wij later meer bepaald de zaken met haren naam zullen noemen.

Zoo wij het belang der nieuwe uitgave uit een wetenschappelijk, nationaal en katholiek oogpunt hebben doen uitkomen, dan is dit niet om iederen partikulier aan te sporen op de aangekondigde onderneming te

(1) Wij gelooven, dat P. Victor de Buck in deze necrologie niet genoeg regt heeft laten wedervaren aan Tinnebroecks ontwikkeling vóór zijne intrede in de Societeit.

abonnement [illegible] werk in meer dan 60 deelen in folio vindt in menige gewone huisbibliotheek te weinig plaats. Wij zagen het wenschen in de bibliotheken onzer universiteiten, seminariën, athenaea's en andere geleerde inrigtingen, in de boekerij van de voornaamste steden, waar behalve de gewone lezer, ook de wetenschappelijk gevormde man gaarne eenigen tijd nuttig wil doorbrengen — zoo altans de vroegen editie daar niet reeds voorhanden is.

De oude bollandisten zijn zeldzaam geworden en daarom tot hoogen prijs gestegen. Ook uit dien hoofde verdient de nieuwe uitgave aanbeveling, wijl ze een om zoovele redenen hooggeschat en zoo uitgebreid werk voor veel minderen prijs den boekenvrienden bezorgen wil. Men heeft voor den Venetiaanschen nadruk, zeggen de uitgevers, tot 4,200 franken betaald, eene som die menigeen heeft afgeschrikt zelfs de moeite aan te wenden om de verzameling meester te worden. De deelen welke zij zich voorstellen te herdrukken zijn ten getalle van 54 en loopen tot het VI deel van Oktober ingesloten. De 4 volgende deelen en het XI deel van Oktober zijn het eigendom der nieuwe Bollandisten, die er genoegzamen voorraad van hebben overgehouden, om ze aan de inschrijvers op de nieuwe uitgave te leveren. De eerste 500 inteekenaars betalen slechts 25 franken per deel. Tot den eersten Junij aanstaande blijft de inteekening opengesteld, na dien dag wordt elk deel op 30 franken gebragt, zoodat zelfs voor hen die zich dan eerst abonneren, het heele werk — zijnde 54 folio's van 1000—1200 bladzijde — slechts 1620 franken kosten zal. Zij die niet inteekenen, of zij die ter kompletering der antwerpsche of venetiaansche editie een of ander deel nemen, moeten er 75 fr. voor betalen. Alle twee maanden denken de ondernemers een deel te kunnen uitgeven. Zij hebben daarvoor hunne maatregelen genomen, zoodat er volgens hunne prospektus — waar men tevens uitvoerige aanwijzing over druk, papier en wijze of regeling van uitgave lezen kan, uitzigt bestaat, dat in vijf of zes jaren het grootsche plan verwezelijkt zal zijn.

Van de leening door den H. Stoel voor drie jaren ondernomen was een gedeelte ongeplaatst gebleven; hetgeen geen groote ongelegenheid had voortgebragt. Maar dewijl de Sint Pieterspenning niet genoegzaam is om in de veelvuldige behoeften van het pauselijk goevernement te voorzien; zoo was het noodig geworden, om de overgeblevene stukken van de pauselijke leening uit te geven. Een deel daarvan was bestemd om aan de Katholieken van Nederland te worden aangeboden. Wij vernemen en melden met genoegen, dat al die stukken bereids sinds eenige dagen zijn genomen en er derhalve geen schuldbrieven meer zullen te krijgen zijn, dank zij den ijver onzer geloofsgenooten, die zich als altijd onderscheiden in hunne milde bereidvaardigheid, om den heiligen Vader bij te staan.

HH. MM. de Koning en de Koningin en Z. K. H. de Prins van Oranje hebben gisteren ochtend de godsdienstoefening in de Nieuwe kerk bijgewoond. Tegen 2 uur is de koninklijke familie naar „Natura Artis Magistra" gereden. Te 6 ure was er groot diner van 60 koeverts, waarbij de leden van den gemeenteraad waren genoodigd.

Heden zal er weder diner van 65 koeverts ten hove zijn, in de gallerij, waarop o. a. de hoogleeraren, de direkteur der Landswerf, de heer Bijl de Vroe, de chefs der alhier garnizoen houdende korpsen, de kolonel en de luit. kol. der schutterij en andere autoriteiten en de leden der regterlijke magt genoodigd zijn.

Aan de leden der Tweede Kamer is rondgedeeld, een wetsontwerp, houdende nadere bepalingen, omtrent den accijns op de suiker, welke uit beetwortels getrokken wordt.

Z. M. heeft benoemd tot plaatsvervangende kantonregters: te Deventer, mr. R. C. Nieuwenhuis; te Raalte, L. H. C. van Rhijn; te Ridderkerk, J. Coert.

LEIDEN, 2 Mei. Een persoon aan het station *Piet Gijzenbrug* den trein willende afwachten, was, zoo als helaas doorgaans, het slagtoffer van laakbare onvoorzigtigheid; hij waagde zich midden op den weg bij het aankomen der trein, en werd door den lokomotief op den grond geworpen en overreden, met dat gevolg, dat hij zijne beide beenen moest missen. Men verneemt, dat de ongelukkige bereids overleden is.

DRONGELEN, 1 Mei. Tot waarschuwing voor de gebruikers van de petroleum (bronolie), om er met de meeste voorzigtigheid mede om te gaan, verhaalt het volgende. Bij den heer A. Millenaar had een groot ongeluk kunnen voorvallen. Men had des avonds de groote lamp met deze olie volgegoten, en, daar er in de kan nog een weinig overbleef, had men dit in de kan van de patentolie gegoten. Naauwelijks waren die olieën bij elkander, of het begon sterk te gisten, zoodat de kamer vervuld werd met een soort van gasdamp, die ontvlamde, waarschijnlijk doordien er een klein brandend lampje in de kamer bevond. Met veel kracht en inspanning is het gelukt de vlam meester te worden, en kwam men gelukkig met den schrik en eenige ligte brandwonden vrij.

HOORN, 2 Mei. Hoogste graanprijzen. 13 mudden Gerst ƒ6.40 per mud; 7 m. Haver ƒ4 50; 25 m. Mosterdzaad ƒ22; 16 m. Karweizaad ƒ14.75; Bruine boonen ƒ9.25; Paarden dito ƒ7; 2 m. Graauwe Erwten ƒ10.50. 45 mudden Aardappelen ƒ1.20 a ƒ1.80 per mud. 3000 Kop Boter per Ned. ℔ ƒ0.90 a ƒ1.10. 200 Kippen a ƒ0.50 tot ƒ1.10 per stuk; 19,000 Kipeijeren a ƒ2.15 tot ƒ2.30 per 100 stuks. 4700 Eendeijeren a ƒ2.75 tot ƒ2.90 per 100 stuks.

De prijzen van het Vee waren als volgt: 9 Paarden ƒ55 a ƒ165 p. st.; 7 Kalveren ƒ5.50 a ƒ9; 650 Schapen ƒ10 a ƒ23; 900 Lammeren ƒ6 a ƒ11.50; 275 Varkens ƒ8 a ƒ22; 9 Zeugen ƒ17 a ƒ37; 600 Biggen ƒ4 a ƒ7; 35 Bokken ƒ0.50 a ƒ6; 17 Geiten ƒ0.80 a ƒ8.50.

LEIDEN, 1 en 2 Mei. Boter: 1ste kwal. ƒ0.85 a ƒ0.95; 2de kwal. ƒ0.75 a ƒ0.82½ per Ned. ℔.

De telegraaf meldde gisteren het volgende:

NEW-YORK, 22 April. De bondsvloot, onder bevel van den commodore Dupont, bevindt zich nog altijd voor Charleston. Er zijn tegenstrijdige geruchten in omloop, nopens het al of niet hervatten van den aanval op Charleston.

De zaak der *Peterhoff* zal onderworpen blijven aan de uitspraak van het *Prize court*, zonder tusschenkomst der regering. Het *Prize court* heeft reeds een aanvang gemaakt met het onderzoek dier kwestie.

— Porter is met de vloot der Noordelijken Vicksburg gepasseerd. De zuidelijken hebben hunne stelling voor Washington (Carolina) opgegeven.

Men zegt, dat de Franschen Puebla 10 dagen hebben beschoten en dat zij tweemalen terug geslagen zijn.

WEENEN, 2 Mei. De *Wiener Zeitung* deelt eene ordonnantie mede betreffende de uitgifte van veertig millioen aan obligatiën van de leening van 1860, door middel van aanbiedingen bij het departement van financiën. De aanbiedingen moeten over het geheele cijfer van 40 millioen loopen, zoodat gedeelten daarvan niet tot mededinging zullen toegelaten worden. De uitgifte zal beneden een bepaald minimum niet plaats hebben; de stortingen zullen geschieden in zeven termijnen, waarvan de laatste bepaald is op 15 December 1863.

STOKHOLM, 2 Mei. Heden is in den rijksdag de poolsche kwestie ter sprake gebragt. De heer Manderström verklaarde, dat het kabinet op 2 Maart en 7 April een nota ten gunste van Polen naar St. Petersburg heeft gezonden. De adel en de geestelijkheid stemden voor een verklaring, waarbij de kamer hare levendige sympathie voor Polen uitdrukt en de hoop te kennen geeft, dat de regering de noodige stappen ten gunste van Polen moge doen met instandhouding van den vrede, tenzij de waardigheid en het belang des lands den oorlog mogten vorderen. De burgerstand verwierp het voorbehouden van den vrede en sprak alleen zijne sympathie voor Polen uit, in het vertrouwen, dat de regering met de gezindheid van het geheele land bekend is. De boerenstand verklaarde zich ook voor een eenvoudig votum van vertrouwen.

WARSCHAU, 1 Mei. De schrijver Mineszewski is heden morgen vermoord.

— De generaal Kostanda, van Kolo, ten oosten van Konin, in het goevernement Kalisch, uitgetrokken zijnde, heeft den 29n April eene vrij sterke bende opstandelingen aangetast, die hij in een woud nabij Osowic had ingehaald. Aldaar waren vier benden, namelijk van Young Blinkenbach, van Sigfried, van Solnicki en van Obotski vereenigd, ten getale te zamen van ruim 3000 man, meerendeels uit het groothertogdom Posen gekomen en goed gewapend.

Na een hardnekkig gevecht, hetwelk vier uren heeft geduurd, zijn de opstandelingen uiteen gejaagd en naar den kant van Isbice gevlugt. Young, de chef van zijn staf, met name Gomers, de aanvoerder van het korps zeisinannen, Skowruski geheeten, en nagenoeg 400 andere opstandelingen zijn gesneuveld. Vijf en tachtig zijn er gevangen genomen, waaronder twee priesters. Buitendien zijn 200 karabijnen, eene groote hoeveelheid wapentuig, al de paarden en wagens, de papieren en de ammunitie der opstandelingen in de handen der Russen gevallen.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 3 Mei. De *Pays* beweert, dat de fransche regering geen nota aan den Paus heeft gezonden, betreffende de verwachte hervormingen.

In hetzelfde blad leest men, dat de mogendheden het thans ten aanzien van Polen, volkomen eens zijn.

Eindelijk meldt de *Pays* de terugkomst van den Sultan te Konstantinopel.

— De *Moniteur* zegt, dat de tijdingen betreffende de geschillen tusschen Engeland en Amerika steeds gunstiger luiden; en dat er reden bestaat om te gelooven, dat de tegenwoordige politiek van het kabinet van Washington tot een verzoening kan leiden.

WEENEN, 3 Mei. In de depêche van prins Gortschakoff aan graaf Rechberg wordt gezegd, dat de graaf gelijk had voorop te stellen, dat de verstrooijing der opstandelingen-benden Keizer Alexander tot het schenken van genade zou stemmen; zoo is ook geschied. Graaf Rechberg zou echter toegeven, dat de herstelling der rust niet alleen van binnenlandsche maatregelen afhangt. De woelingen van de buitenlandsche revolutionnaire partij zijn de hoofdoorzaken van de agitatie. Hierin konden de vreemde mogendheden den meesten invloed uitoefenen. Prins Gortschakou twijfelt er niet aan of Oostenrijk zal wat dit betreft met alle kracht trachten aan dergelijke woelingen paal en perk te stellen.

ST. PETERSBURG, 3 Mei. Het *Journal de St. Petersbourg* deelt heden de dépêches mede van Engeland, Frankrijk en Oostenrijk en de drie antwoorden daarop van prins Gortchakou.

DANTZIG, 3 Mei. De *Dantziger Zeitung* meldt, dat de opstand zich ook aan gene zijde van de Duna uitgebreid heeft. Den 26sten April deden de opstandelingen den spoortrein bij Dupno stilstaan en namen er 900 geweren, die voor de Russen waren bestemd.

JAROSLAW, 3 Mei. Jeziaranski heeft op 1 dezer de Russen bij Zameck, digt bij de gallicische grenzen, geslagen. Een twintigtal gewonde opstandelingen werden naar Cieszemow gebragt. De Russen verloren 90 man aan dooden en gekwetsten. Eene afdeeling Russen moest bij deze gelegenheid de gallicische grenzen overschreden hebben, om de opstandelingen in den rug aan te vallen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Mei. De generaal de Montebello, opperbevelhebber van het fransche leger te Rome, is hier aangekomen en door den Keizer ten gehoore ontvangen. Men zegt, dat hij niet naar Rome zal terugkeeren.

— De heer von Budberg heeft aan den minister van Buitenlandsche Zaken alhier het antwoord der russische regering op de nota betreffende Polen medegedeeld.

De *Pays* zegt dat Rusland in dit stuk de beste gezindheid jegens Polen aan den dag legt en het voornemen te kennen geeft om aan de wenschen der mogendheden te voldoen, voor zoover dit met zijne eigene veiligheid en waardigheid bestaanbaar is, terwijl ook overigens het antwoord een zeer vredelievenden geest ademt.

La France spreekt in denzelfde geest en hoopt dat de goede gezindheid van Rusland moge leiden tot eene oplossing ten gunste der belangen van Polen en Europa.

De *Patrie* is van gevoelen dat het dokument, voor zoover de bedoelingen van den Tsaar in het algemeen betreft, beantwoordt aan hetgeen Keizer Napoleon verlangt; maar dat het nu nog de vraag blijft, hoe dit een en ander ten uitvoer zal worden gebragt.

De *Nord* is van oordeel, dat het kabinet der Tuileriën er een bewijs in zal vinden van het ondubbelzinnige vertrouwen van den Tsaar op de vriendschap en de goede diensten van Keizer Napoleon, zoowel als op den gunstigen invloed eener overeenstemming tusschen Rusland en Frankrijk tot eene vredelievende oplossing der kwestiën, die de rust van Europa bedreigen.

— De russische nota is aangekomen en heden in den ministerraad voorgelezen. Van den inhoud deelt men het volgende mede: in den vorm is de nota uiterst hoffelijk en daarin wordt zelfs aan de fransche regering dank gezegd voor het genomen initiatief. Rusland doet echter uitkomen, dat het moeijelijk in onderhandeling kan treden, alvorens de opstandelingen de wapens hebben nedergelegd, en geeft den wensch te kennen, dat men zich zou verstaan, om het bloedvergieten te doen ophouden en Polen tot die onderwerping te doen terugkeeren, welke alleen zijn lot kan verbeteren. Is die uitkomst eenmaal verkregen, dan is de russische regering bereid om met de fransche regering in overleg te treden, ten einde het aangewezen doel te bereiken. Wanneer men het dan omtrent de denkbeelden eens zal zijn, dan zal de wijze van toepassing moeten worden opgespoord. De nota voert de dagteekening van 14/26 April.

— De graaf de Montalembert heeft de kandidatuur aanvaard te Saint-Brieux (Côtes-du-Nord) en zijne politieke beginselen publiek gemaakt.

— Men berigt, dat aan generaal Berg 30,000 man tot versterking der troepen zal gezonden worden. Deze regimenten zullen in de aan Polen grenzende provinciën gelegerd worden en de troepen, die zich daar bevinden, vervangen.

— Men spreekt van een brochure, die eerstdaags verschijnen zal bij Dentu, onder den gebruikelijken vorm, van „Napoleon en Rusland." Deze brochure zal een officieel karakter hebben, en de zienswijze over Polen ontwikkelen.

— De vier Kamers van den zweedschen landdag hebben ieder haar meening omtrent het te houden gedrag in de poolsche kwestie in den vorm van een orde van den dag gemotiveerd. De boeren hebben alleen een votum van volkomen vertrouwen aan het goevernement uitgedrukt, de edelen en de geestelijken drukken de grootste sympathie voor Polen uit, doch maken eenige reserven tot behoud van den vrede; de burgerstand wil een krachtig en ingrijpend handelen.

— Volgens berigten uit Athene van den 25n April werden daar demonstraties tegen de keus van den nieuwen vorst voorbereid.

— Er wordt thans ook als zeker medegedeeld, dat eene nota van den heer Drouyn de Lhuys gevoegd is, bij depêche van graaf Russell van 24 April, waarin wordt verklaard, dat de amnestie, zooals die is afgekondigd, ontoereikend is.

— Eerstdaags zal bij Dentu een half officieele brochure het licht zien, getiteld: *Napoleon III en Polen*.

ENGELAND.

LONDEN, 2 Mei. De verklaringen van lord Russell in de zaak van den Peterhoff in het Hoogerhuis afgelegd, doen de hoop voeden, dat ook de andere moeijelijkheden met Amerika zullen uit den weg geruimd zullen worden.

— Het antwoord van Rusland op de nota betreffende de poolsche kwestie is ontvangen. Prins Gortschakow zegt, dat Rusland voorloopig niets meer kan doen; zoodra de opstand bedwongen zou zijn, wilde het zich met de mogendheden trachten te verstaan.

— Koningin Viktoria heeft in het ziekenhuis te Windsor een harer vorige vrouwelijke dienstboden bezocht, die daar ziek ligt. Sedert eenige maanden ligt deze daar aan eene ongeneeslijke ziekte. De koningin kon zich niet weêrhouden, haar, die een reeks van jaren de koninklijke familie trouw gediend had, te bezoeken; de laatste oogenblikken van de zieke waren door dit bezoek en de troostredenen van Hare Majesteit niet weinig verligt.

— In Brazilië schijnt men op Engeland meer en meer verbolgen te worden. Volgens berigten in de *Evening-Star* zou men niet verrast moeten zijn, wanneer men de terugroeping van den braziliaanschen gezant vernam.

— Het goevernement heeft aan het Parlement de stukken overgelegd, die op Polen betrekking hebben. Zij beslaan een boekdeel van 170 bladzijden en beginnen met een nota van lord Russell aan lord Napier den gezant te Petersburg, waarin wordt gezegd, dat Engeland het regt heeft in de poolsche kwestie te interveniëren uit kracht der traktaten van 1815, die het hielp zamenstellen; elke inbreuk op die traktaten gaf het dit regt. Rusland had in 1830 daarop reeds inbreuk gemaakt. De redenen door Rusland aangegeven [illegible]. Verder zegt hij, dat het goevernement zijn adhesie niet kan schenken aan een stelsel, in strijd met de goede trouw, dat de verpligtingen, door de traktaten gewaarborgd, schendt en noodlottig werkt op de onderlinge internationale banden, die de groote familie van staten en magten in Europa onderling verbinden. Lord Russell zegt verder, dat het goevernement vredelievende bedoelingen heeft, maar dat de zaken keeren kunnen; dat, wanneer het russisch goevernement geen verzoenende maatregelen nam, er gevaren en verwikkelingen kunnen ontstaan die men nu niet voorzien kan. De instellingen voor Polen verdienden volstrekt geen vertrouwen; deze kunnen de Polen niet voldoen. Men had 2000 jongelieden willekeurig opgeligt en soldaat gemaakt, tegen alle regt en de traktaten in. Men mogt de wetten die Rusland maakte niet vertrouwen: zij werden geschonden of geweld aangedaan. Wat de laatste behandeling van Rusland betrof, daardoor had het onder de Polen alle vertrouwen verloren. Het manifest des Tsaars ontbrak alles: zekerheid en goede trouw.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 1 Mei. Men beweerde, dat Langiewicz zijn bewaker 300 florijnen geboden had, wanneer deze hem wilde behulpzaam zijn, om naar Polen te kunnen ontvlugten. Men verwondert zich hierover zeer, en meent aan zulk een onnoozel aanbod geen geloof te mogen slaan. Zeker is het echter, dat hij naar de vesting Josephstadt in Bohemen zal worden vervoerd.

— Als een weerlegging van de intollerantie van Oostenrijk voert men aan dat Paleocopa, te Venetië geboren, vrijheid bekomen heeft daarheen te gaan en ongehinderd zal kunnen reizen. Hij was in 1847 algemeen sekretaris van het kongres van de geleerden daar te zamen gekomen, van 1848—49 ook lid van het voorloopig bewind, ging toen naar Piemont, waar hij minister van publieke werken werd en dit tot 1858 bleef.

BERLIJN, 1 Mei. De partij van vooruitgang heeft gisteren avond eene beraadslaging gehouden over den algemeenen toestand des lands, en met groote meerderheid besloten den Koning daarover een adres aan te bieden. De afgevaardigde Virchow had reeds een ontwerp van zoodanig adres in gereedheid gebragt, waarin in het algemeen wordt aangevoerd, dat dit ministerie bij de schending der konstitutie nog de weigering van regt gevoegd heeft door eene uitspraak van het opperste geregtshof te verwerpen. Voorts wordt de aandacht gevestigd op de toenemende gevaren, die Pruissen wegens zijne tegenwoordige buitenlandsche politiek bedreigen, op den geïzoleerden toestand, waarin het land zich bevindt en de tweedragt in Duitschland, terwijl ten slotte aan den Koning het verzoek wordt gerigt, om door een verandering van stelsel aan het land den vrede en de pozitie terug te geven, waarop het in Duitschland en Europa aanspraak heeft.

— Door den heer Carlowitz is in het huis der afgevaardigde heden de volgende, aan de regering te rigten interpellatie ingediend: „Bestaat er eene koninklijke kabinetsorder of eene andere verordening der overheid, waarbij pruissische burgers worden genoodzaakt aan russische troepen, op geheel gelijke wijze als aan pruissische, inkwartiering te verleenen? Zoo ja, hoedanig denkt dan de regering het opleggen van zulk een last zonder wettige verpligting te kunnen regtvaardigen?" Deze interpellatie geschiedt naar aanleiding van het berigt uit Inowraclaw over de inlegering van russische troepen. Aanstaanden Dingsdag zal deze interpellatie in behandeling komen en aanstaanden Donderdag de kwestie der legerorganizatie.

Aan de *Rheinische Zeitung* wordt omtrent dit voorval uit Inowraclaw het volgende gemeld: De kommanderende generaal gaf ter eere der russische officieren van gezegd korps een diner. Toen de inkwartiering werd bekend gemaakt, kwam de gemeenteraad bijeen om te overwegen, of de burgers wel verpligt waren om in vredestijd vreemde troepen te huisvesten, en hoe men zich tegen eene herhaling van zulk eene inkwartiering kon vrijwaren. Doch den gemeenteraad werd hierop onmiddelijk de bevoegdheid ontzegd, om hierover te beraadslagen, op grond der konventie tusschen Pruissen en Rusland, „volgens welke russische troepen, ingeval zij op pruissisch grondgebied komen, als pruissische troepen zullen behandeld worden."

— De *Nat. Zeit.* geeft bijzonderheden aan over de aankomst en het verblijf van de 500 man russische troepen te Inowroclaw in Posen, die door de Polen over de grenzen gedreven waren. De gemeenteraden hadden zich verzet dezen kwartier en voeding te geven. Bij een kabinetsorder van 13 Febr. wordt gelast, hen als pruissische troepen te behandelen.

— De *Koln. Ztg.* bevat een depêche van den engelschen gezant te Berlijn aan zijn goevernement gezonden, waarin gesproken wordt van een onderhoud van dien gezant met de minister von Bismarck, betreffende de poolsche kwestie. De gezant had zijn verwondering te kennen gegeven, dat Pruissen een bondgenootschap sloot met Rusland tegen het onderdrukte Polen; terwijl Frankrijk, Engeland en zelfs Oostenrijk zich beijverden om voor Polen de vrijheden te verkrijgen, waarop het regt had. Hij deed daarbij uitkomen, dat Pruissen er prijs op moest stellen om een deel van de sympathie van Europa te verwerven, welke in deze aangelegenheid Oostenrijk ten deel viel. Von Bismarck had daarop geantwoord, dat het voor Pruissen onmogelijk was de politieke gedragslijn, welke het nu twee jaren gevolgd was, te laten varen, en dat het, na gedurende dien tijd Rusland opmerkzaam te hebben gemaakt op de aanmoediging, welke de poolsche beweging genoot, van dat goevernement de onafhankelijkheid van Polen niet kon verlangen.

— Een diner door den minister-prezident von Bismarck gegeven werd ook bijgewoond door eenige leden van de kamer der afgevaardigden, waaronder de heeren Reichensperger en von Vincke.

— Men zegt dat generaal Berg hoop heeft om tegen 12 Mei, den dag waarop de termijn der amnestie afgeloopen is, over zooveel troepen te kunnen beschikken, dat hij in geval van nood aan elken Pool een russisch soldaat kan overstellen.

— Uit Stokholm meldt men, dat de debatten over de poolsche kwestie heden in den rijksdag een aanvang zullen nemen. Prins Konstantijn Czartoryski, die een uitnoodiging had ontvangen, om zich naar Upsala te begeven, is aldaar door duizend studenten en een verbazende volksmenigte, onder het gebulder der kanonnen, plegtig met muziek ingehaald. Te Mariestad zou een *meeting* ten gunste van Polen plaats hebben.

— De *Czas* berigt, dat bij besluit van den grootvorst-stadhouder de schatkist van Polen geheel alleen het onderhoud van een leger van 100,000 man, op voet van oorlog gebragt, zal moeten dragen. De kosten van voeding en vervoer zouden insgelijks door de schatkist moeten worden gedekt. De kwestie van oorlogsschatting zal door een krijgsraad worden beslist, die op voorslag van generaal Berg spoedig bij elkander zal geroepen worden. Deze zou voornamelijk de steden drukken, doch ook over het land verdeeld worden.

— Het is bekend, dat de poolsche joden van den aanvang der beweging, de zijde hunner landgenooten gekozen hebben. Een invloedrijk rabbijn, vroeger afgevaardigde van Krakau, bij den grootvorst Konstantijn ontboden zijnde, werd door dezen gevraagd, waarom de Joden zich bij de Polen aansloten, daar toch Keizer Alexander altijd getoond had hun vader te zijn. De rabbijn antwoordde: „Uwe Keizerl. Hoogheid veroorlove mij te zeggen, dat Keizer Alexander wel onze vader is, maar dat Polen desniettemin onze moeder blijft. Wanneer nu de vader de moeder slaat, staan de kinderen altijd aan de zijde der moeder."

ITALIË.

ROME, 1 Mei. De laatste uitgave der obligatiës der pauselijke leening verkregen het succes, dat men met alle regt mogt verwachten. De leening van 1860 en de St. Pieterspenning, stellen het goevernement in staat aan alle verpligtingen te kunnen voldoen.

TURIJN, 1 Mei. Viktor Emmanuel wordt heden hier verwacht. Men zegt dat prins Napoleon, die heden te Napels aangekomen is, hem een bezoek zal brengen.

— In de zitting der kamer van 29 April werd de minister Peruzzi geïnterpelleerd, of het waar was, dat er benden, op romeinsch grondgebied georganizeerd naar het napelsche gegaan waren, tot versterking der *brigantoggio*. De minister had de goedheid dit te bevestigen, en maakte van allerlei verdichtsels gebruik, die tot een woordenwisseling tusschen hem en eenige gedeputeerden aanleiding gaven, welke dan te Rome en te Parijs tegen het aanwezig zijn der fransche troepen wilden protesteeren; de politiek van Frankrijk, zoo als men berigt, werd daarbij niet weinig gegispt.

— Er is een manifest van Mazzini verschenen, waarin hij den opstand in Italië voorspelt en er toe aanhitst, omdat „de werken der omwenteling niet onvruchtbaar mogen blijven." Hij zegt o. a.: „De regering zal de beweging willen onderdrukken, welnu, stel geweld tegenover geweld; het burgerbloed stroome.... en de monarchie is dood! Zij zal welligt een oogenblikkelijke zege genieten; maar het volk zal bij eindvonnis hare afschaffing uitspreken. Geen verzoening kan mogelijk wezen met een Koning, die door zijne bandieten op de bevolking van Milaan en van Bologna heeft laten schieten."

— De officieuze organen begunstigen de uitgave van een werk dat den titel voert: *de Bijbel; opmerkingen getrokken uit de geschiedenis en de natuurkundige wetenschappen.* De strekking van genoemd werk is de Bijbel voor een verachtelijken roman te verklaren.

— Men weet dat voor eenige dagen in het Parlement eene hevige diskussie is gehouden over de onmenschelijke wreedheden van de piëmonteesche hoofdofficieren in de calabrische provinciën, en met name van den kolonel Fumel, van wien in de regeringsbladen altijd met groote onderscheiding gewaagd is. Een korrespondentie, die aangelegenheid besprekende, zegt dat bedoelde Fumel, die in de revolutie zijn fortuin heeft gemaakt, nog voor weinige jaren kleêrmakersknecht was. Ofschoon hem dit niet tot oneer strekt, zegt de korrespondentie, verdient het toch opmerking, dat de regering zoo weinig mannen van opvoeding en bekwaamheid schijnt te bezitten, dat zij de diktatorale magt eener geheele provincie in handen van een kleêrmaker van gisteren moet stellen. Hij is thans in ongenade gevallen omdat hij een neef van den afgevaardigde Miceli ter dood heeft veroordeeld.

BELGIË.

BRUSSEL, 2 Mei. De parijsche korrespondent van den *Précurseur*, thans een officieus orgaan der belgische regering, meldt, dat de keizers Napoleon en Frans Jozef elkander brieven geschreven hebben, en Napoleon, na ontvangst van het antwoord op de zijnen prins Metternich, den oostenrijkschen gezant, liet uitnoodigen op een *soiree intime* aan welke uitnoodiging de gezant voldeed. Prins Metternich werd door Keizerin Eugenie zeer minzaam bejegend, en had vervolgens met den Keizer een vertrouwelijk onderhoud. Napoleon verklaarde dat de brief van den oostenrijkschen soeverein hem zeer veel genoegen had gedaan, en zeide voorts: „Ik geloof dat wij het op alle punten volkomen eens zijn; de poolsche kwestie en alle andere zullen wij wel zeer gemakkelijk oplossen."

De korrespondent voegt er bij, dat in den loop van het gesprek de noodzakelijkheid bleek om Gallicië aan Polen terug te geven, als het eenige middel, om de Polen in alle opzigten tevreden te stellen, en dat prins Metternich, na de Tuilerieën verlaten te hebben, per telegraaf aan zijne regering mededeeling deed van Napoleons [illegible]; onmiddelijk daarna zou hij berigt hebben [illegible], dat de keizer van Oostenrijk geen bezwaar had tegen den afstand zijnerzijds van Gallicië aan Polen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 4 Mei.

ONDERTROUWD (30 April): J. H. Lotz met A. M. M. Levert.
GETROUWD (30 April): A. L. de Waart met A. Egbers.
OVERLEDEN (29 April): Het jongste Kind van C. Craandijk, 5 m.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fonds	pCt.	2 MEI 4½ u.		gebl.
Amsterdam, Tresaurie	3½ pCt.	89	a	
Nederl. Bank	4 „			
Nederl., Werkel. Schuld	2½ „	63¼	63 5/16	
Dito Dito	3 „	75 5/16		
Dito Dito	4 „	98¾	98 13/16	
Oost-Ind. Leening	4 „	97⅞		
Amortisatie-Syndikaat	3½ „			
Handelmaats. op rescontre	„			
Dito à kontant	4½ „			
Dito Leening 1858	4 „			
Aand. Holl. Spoorweg.	„			
Leening idem	4½ „			
Rijn dito	4½ „			
Dito 2de Leening	4½ „			
België, Cert. Adm. Belg. Bk.	2½ „			
Dito bij *Rothschild*	2½ „	56¾		
Frankrijk, Certifikaten	3 „			
Spanje, Obligatiën	2 „	46⅞		
Dito	3 „	52⅞		
Dito Binnenlandsch	3 „	50	50 1/16	50
Amortisabele Schuld.		35¼	35¾	35¾
Bewijzen Coupons.		11½		
Portugal, Obligatiën	3 „	46 15/16	47	47
Dito 1856/1862	3 „	46⅜	46 7/16	46⅜
Dito Uitgestelde.				
Rusland, Obl. bij *Hope* & C°.	5 „	100⅞		
Dito dito 1828/29	5 „			
Certif. dito 1831/33	5 „	85½		
Dito dito 1840	4 „	77		
Dito Orig. 2e, 3e en 4e Leen.	4 „	76¾		
Dito dito 5e	4 „			
Dito 5de Serie	5 „			
Dito 1855, 6de Serie	5 „	89¾	89⅞	
Dito Adm. te Hamburg	5 „	81¾		
Dito te Londen	5 „			
Dito dito	4½ „			
Dito dito	3 „	58	58⅛	58⅛
Dito bij *Hope* 1860	4½ „	90¾	90⅞	90⅞
Dito Leening 1862	5 „	91 7/16	91½	91½
Inschrijv. in Assign.	6 „			
Certifikaten van dito	6 „	53¼		
Spoorweg-Aktiën	5 „	202		
Hypotheek	4½ „			
Polen, Aandeelen 1835 fl. 500	ƒ			
Obligatiën	4 pCt.			
Pruissen, Obligatiën	4½ „			
Dito 1859	5 „			
Aandeelen 1854	3½ „			
Oostenrijk, Obl. bij *Gol.* & C°.	5 „			
Dito dito	4 „			
Dito Metalliek	5 „	63 5/16	63½	63⅜
Dito dito	2½ „	32 5/16	32⅜	
Dito Rente Amst.	5 „	81¾		
Dito Nationale 1854	5 „	67 1/16	67¼	67 1/16
Weener Bank-Aktiën	3 ƒ	828		
Dito Aand. fl. 250, 1839	„	404	405	
Dito dito „ 250, 1854	4 pCt.	249		
Fr. Oost. Spw. Obl. bij *Hope*	ƒ			
Beijeren, Spoorw. Aandeelen.				
Denemarken, Oblig. te Londen	4 „			
Braz. Geldl. 1824 van £ 100	5 „			
Dito 1839 „ £ 100	5 „			
Dito 1843 „ £ 100	5 „			
Dito 1852/1860	4½ „			
Peru, Geldleening 1854	4½ „			
Dito Fransche	4½ „			
Ecuador, Oblig. 1855	1 „			
Venezuela, Obligatiën	2 „	22⅞	23	22⅞
Dito	1 „	12	12⅛	12 1/16
Grenada, Obligatiën	4¾ „			
dito Gestempelde.		16⅛	16 7/16	16⅜
Dito	2 „	31⅞	31 15/16	
Dito Uitgestelde	1½ „	10¼	10 5/16	10¼
dito Gestempelde	1 „	9⅝	9 13/16	9¾
Mexiko, Obligatiën	3 „	33⅞	34	34
Nrd-Amer. Ph. *Hope* & C°. Lr. A.	ƒ			
Dito dito	B. „			
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.			
Illinois Spoorweg-Aandeelen.				
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 „			
Galvest. Spoorweg Oblig.	8 „			
Louisiana	5 „			
Griekenland, Obl. geldl. 1825	5 „	27¼	27⅜	27¼

Loten 1860 507½; 4 pCt. Holl. Spoor —; Rijnshares —; 4 pCt. Russ. Spoor —; Poolsche Spoorweg-Oblig. —; Galveston stellen —; Italië 66½; Kanaal Noordzee —, 5 pCt. Vereenigde Staten 62⅛, ⅜; 6 pCt. id. 65⅛, ¼; Turken 46⅞, 47⅜; Ital. sp. 408½.

Binnenlandsche fondsen waren heden op dezelfde prijzen als gisteren. Oostenrijksche iets meer aangeboden. Grenadasche iets vaster. Naar Mexiko meerdere vraag.

Koers van het Geld: Beleening pCt., Prolongatie 4½ pCt., Diskonto 3½ pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS
van 4 Mei tot 3½ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc 63⅜, Aand. Handel-Maatsch. ——, Spanje, Binnenl. 3 pc. 50 1/16, Rusl., Oblig. bij Hope en C°. 5 pc. 100⅞, Cert. 1855, 6de serie 5 pc. 90⅞, Oostenrijk, Met. 5 pc. 63 5/16, dito 2½ pc. 32 5/16, dito Rente Amst. 5 pc. 82⅜, dito Nationale 1854 5 pc. 67 13/16.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 2 Mei. 3 pc. Rente 69.60; 4½ pc. id. 97.25, Fr.-Oost. Spoorw. 495.—; Credit mobilier 1412; 3 pc Spanje 50¼; 2 pc. id. 47; Russ. Spoorweg 423; Romeinsche Leening —.

LONDEN, 2 Mei. Consols 93⅜; 3 pc. Mexiko 35⅞, 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. —, 4½ pc. doll. bonds —, 3 pc. Nieuwe Gren. 33½; afgest. 17, uitgest. 10, Landwarrants 7¼, 3 pc. Venez. —, 1 pc. id. —, 3 pc. Port. —, 3 pc. Spanje 51¼; 2 pc. id. —; Cert. Coup. 11¾; Amortis. 35¾, 4½ pc. Russen —; 5 pc. id. 1822 —, 4½ pc. id. 1860 —, 5 pc. id. 1862 93⅞; 2½ pc. Holland 65; 4 pc. id. —; Illinois-shares —; id. Obl. 7 pc. Oblig. —; 5 pc. Sardinië —; Ecuador 17; 5 pc. Bl. Grieken 29¾; 5 pc. Coupons 14½.

WEENEN, 2 Mei. 5 pc. Metaliek 76.30; Dito Nationale 81.—; Oost-Aand. 1860 —.—, Bank-Aktiën 793, Credit Anstalt 199, Oost.-Fr. Spoorweg 218; Nieuwe Lombard. 264.

BERLIJN, 2 Mei. 5 pct. Metal. 68, Dito Nation. 72½, Stiegl. 5de serie 88¾; Dito 6de id. 95¼ 5 pc. Russen 1862 92⅞, 3 pc. Nieuwe dito 59, 4½ pc. Pruissen 101⅜.

HAMBURG, 2 Mei. 3 pc. Mexiko 33¾, 3 pc. Rusland 56⅜, 3 pc. Spanje 47¼, 2 pc. id. 44¾, Vereinsb. 103½, Noord-Duits. bank 106¼.

FRANKFORT, 2 Mei. 5 pc. Metall. 66½, Nation 70⅝, Oos.-Aand. 1860 —, 3 pc. Spanje 50½, 2 pc. id. 46¼.

Wisselkoers.

2/m. Parijs	ƒ 55 11/16	2/m. Livorno	ƒ 45¾
Zigt „	„ 56⅛	2/m. Napels	„ 45¾
2/m. Bordeaux	„ 55½	3/m. Petersburg	„ 173½
½/m. „	„ 55⅞	6/w. Weenen	„ 102
3/m. Madrid	„ 233	„ Augsburg	„ 98¼
„ Cadix	„ 237	„ Frankfort	„ 98½
„ Sevilië	„ 237	2/m. Hamburg	„ 34 15/16
„ Bilbao	„ 235	Zigt „	„ 35 3/16
„ Lissabon	„ 41¼	2/m. Londen	„ 11.65
„ Porto	„ 41⅜	Zigt	„ 11.73¾
2/m. Genua	„ 45¾	3/m. Londen	„ 11.63¾
		Rotterdam	⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT

AMSTERDAM, 4 Mei

Tarwe: 127 o. 8 b. Poolsche ƒ 330.
Rogge: 123 ℔ n. Pruissische ƒ 217; op levering in Mei ƒ 193; Okt. ƒ 198.

SCHIEDAM, 2 Mei. Rogge verkocht: 120/2 ℔ Dantziger ƒ 215 kont., ƒ 217 6/w. — Moutwijn ƒ 12 .. Jenever ƒ 17.50; Amst. Proef ƒ 18.75, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting. Spoeling ƒ 0.60 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 3 Mei. Henny, Baron van Harlenbroek, Padang.
HELVOET, 3 Mei Bordeaux, (st.), Bordeaux.
BRIELLE, 3 Mei. Prins van Oranje, (st.), Duinkerken.

UITGEZEILD:

TEXEL, 3 Mei. De Winter, Staatsraad van Ewijck, Batavia.
HELVOET, 3 Mei. Huizer, Brouwershaveen, Padang.
BRIELLE, 2 Mei. Cologne, (st.), Londen.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 4 Mei, in lading naar:

Manheim. J. M. Kempel, Harmonie.
Keulen. J. C. Wilson, Cöln N° 19.
Mannheim. W. Ruppert, Mannheim.
Dusseldorp en Duisburg, J. H. W. van Raven, Niederrhein N° 1.
Emmerik, Wesel, Dusseldorp en Keulen. Fanny, S.
Maastricht. J. le Maitre, de Stad Maastricht.

AMSTERDAM, 4 Mei, vertrokken naar:

Maintz. W. Hohr, Maintz N° 2.
Keulen. J. Budberg, Cöln N° 3.
Mannheim. N. Schneckenberger, Adolf Sander.
Dusseldorp en Duisburg. G. Koenen, Niederrhein N° 10.

Rijnhoogte Arnhem, 2 Mei 1 el 5 p. 5 duim.
Keulen, 3 „ 7 vt. 5 „

Advertentiën.

(1526) Zeer voorspoedig bevallen van een welgeschapen *ZOON*, M. A. SCHINKENBOOM, geb. CHRISTIAANSE.

AMSTERDAM, 3 Mei 1863.

Algemeene kennisgeving.

Bevallen van eene *DOCHTER*, C. VERKLEY geliefde Echtgenoote van

J. J. STOUTE.

OUDE WETERING, 1 Mei 1863. (1525)

(1519) Na een langdurig lijden overleed heden, na voorzien te zijn geweest van de H. Sacramenten der stervenden, mijne dierbare Echtgenoote HELENA KOOT, in den ouderdom van ruim 28 jaren, waarvan ik er ongeveer 3 door een gelukkig huwelijk met haar vereenigd was, mij nalatende een Zoontje van twee maanden, nog te jong om het zoo smartelijk verlies zijner dierbare Moeder te beseffen.

N. KAPTEIN, Cls. Z.

GROENENDIJK, gemeente SOETERWOUDE, 30 April 1863.

Eenige en algemeene kennisgeving.

(1524) Heden overleed alhier, na een smartelijk lijden, voorzien van de H. H. Sacramenten, onze dierbare Vader, de Heer WILHELMUS STROOM, in den ouderdom van bijna 66 jaren.

OOSTERHOUT, den 1n Mei 1863.

W. L. STROOM.
Uit aller naam.

(1522) Heden overleed, na een langdurig lijden, onze geliefde Moeder, JOSINA DAAMS, Wed. GRADUS JANSEN, in den ouderdom van 49 jaren.

NIJMEGEN, den 2 Mei 1863.

Ook namens mijn Zusters,
J. W. JANSEN.

Men vraagt een knappe **LOOPJONGEN.** Adres bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN, Singel, hoek Beulingstraat, te Amsterdam.

(1516) De ondergeteekende vraagt een **R. C. SECONDANT**, bevoegd tot het geven van Onderwijs in de Duitsche Taal.

ZEVENBERGEN. C. MOL.

(1523) Eene R. K. JUFVROUW, zoekt eene plaats als **WINKELDOCHTER** in **Manufacturen** of in het vak van **Modes**, bij voorkeur in Holland. Zij is ook ervaren in het maken van Mantels, Mantiljes enz. Brieven *franco* Lr A. aan A. VAN DER HOEVEN, Boekhandelaar te Maastricht.

(1517) Met goedvinding van den Executeur en de erfgenamen van wijlen de Nalatenschap van Mejufvrouw ALDEGONDA CATHARINA SPOORENBERG, gefabriceerd hebbende onder de Firma WED. C. SPOORENBERG EN ZOON, zullen de zaken geliquideert, en de Huismeubelen, Fabrieksgoederen en Fabrieksgereedschappen publiek verkocht worden. Zoo neemt de ondergeteekende Hoedenfabriekant, handelende onder de Firma H. SPOORENBERG CZN., de vrijheid, zich aan te bevelen tot het fabriceeren van **Priester-Hoeden, Vilten, Zijden** en **Fantaisie Hoeden**, in de gunst die mijne dierbare Tante ALDEGONDA CATHARINA SPOORENBERG, verscheidene jaren heeft mogen genieten.

Uw Ed. Dv. Dienaar,
C. J. SPOORENBERG Hz.

Bij den Boekhandelaar C. L. VAN LANGENHUYSEN is voorhanden voor de Meimaand:

La vierge Marie vivante dans l'Eglise. Nouvelles études philosophiques sur le christianisme par AUGUST NICOLAS. 2 vol. ƒ 5.—

Mois de Marie à l'usage des ouvriers et des habitants de la campagne, par un de leurs Frères ƒ 0.15

Le mois de Marie de l'immaculée Conception, par A. GRATRIJ, prêtre de l'oratoire de l'immaculée conception ƒ 1.30

Le mois de Marie historique, ou pélerinages aux sanctuaires de la mère de Dieu ƒ 0.40

Les trois neuvaines aux pieds de Marie, avec un *cantique nouveau pour chaque jour*, par un directeur de grand séminaire ƒ 1.75

Les Sanctuaires de Marie, histoire de 31 pelerinages à la très Sainte Vierge ƒ 0.75

De Nieuwe Eva, of de Moeder des levens. Herinneringen en Gebeden voor alle dagen der Maand Mei, toegewijd aan de Moeder Gods, door V. DECHAMPS, R. K. Priester. 1 Deel in 12°, ingenaaid. ƒ 0.65
In linnen band ƒ 0.70

Maria-Bloemen, nieuwe Meimaand, of XXXI betrachtingen, toegewijd aan de *Allerheiligste Maagd* en *Moeder Gods Maria*, vermeerderd met toepasselijke morgen-, dag- en avondgebeden ƒ 0.90
Idem idem gebonden in linnen band „ 1.20

Het Maria-Kind, een beknopt Gebedenboek voor de ware vereerders der *Allerheiligste Maagd*, met eene godvruchtige oefening voor elken dag der maand, bijzonder geschikt voor de maanden *Mei* en *Augustus*, met eenige lofzangen vermeerderd van P. v. d. PLOEG, Pr. ƒ 0.50
Idem idem gebonden in linnen band ƒ 0.75

De Lofzang van Gods menschwording of het **Magnificat**, een bloem in de Meimaand, door F. J. P. VAN ETTEN, R. K. Pr. ƒ 0.60

Maand van Maria voor diegenen, welke zich op het innerlijke leven toeleggen **of het Leven der H. Maagd** den innerlijken Christen ter navolging voorgesteld door den Wel-Eerw. HH. H*** en L*** R. K. Priesters ƒ 0.70

Navolging der Allerheiligste Maagd, naar het voorbeeld der navolging van JESUS CHRISTUS, door een R. C. Priester. Uit het Fransch vertaald. Nieuwe herziene druk. ƒ 0.50

Dagelijksche oefeningen voor de maand Mei toegewijd aan de *Allerheiligste* en *Onbevlekte Maagd* en *Moeder-Gods Maria* ƒ 0.10

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.